

omichen

14/07/2009 | Marcel Schmeier M SEN | www.onderwijsgek.nl

Ze woonde aan de andere kant van het IJzeren Gordijn in een dorpje dichtbij Berlijn. Mijn overgrootmoeder was achtergebleven toen haar dochter met haar gezin naar het Westen vluchtte.

Toen ze de zestig was gepasseerd, mocht ze van het regime één maal per jaar haar dochter bezoeken in West-Duitsland. Ze kwam dan ook altijd naar ons toe, net over de grens in Schoonebeek. Eigenlijk was dit niet toegestaan en als ze de grens naderde, was ze altijd bang voor de douaniers. Maar zodra die zagen dat ze uit Oost-Duitsland kwam, deden ze erg aardig en kreeg ze ook geen stempel in haar pas.

In de dagen dat Omichen bij ons was, verbaasde ze me vele malen. Ze zag de wereld door een hele andere bril.

Zo rende ze snel naar de brievenbus als deze werd volgestopt met stapels folders. Enthousiast hield ze de stapel omhoog, terwijl ze verbaasd vroeg wie ons zoveel post stuurde. Terwijl ze de vele folders minutieus doornam, vroeg ze wat we voor al die mooie blaadjes moesten betalen.

In de supermarkt stond ze perplex voor een schap met hagelslag: puur, melk, gemengd, merk A, merk B, extra grote korrels, prinsessenhagel, fruithagel. Zoveel te kiezen dat het een probleem werd. Hagelslag bestond niet aan de andere kant van de muur.

De plastic schaaltes waarop verpakte vleeswaren worden gelegd, gooide mijn moeder weg. Omichen haalde ze verontwaardigd uit de prullenbak, waste ze af en stopte ze in haar koffer. Die kon ze thuis nog vele malen goed gebruiken.

Ieder jaar ging ze weer terug naar huis. De autoriteiten hoopten telkens dat ze dat niet zou doen, want ze kostte hen enkel pensioen.

Omichen leeft niet meer, maar een paar jaar geleden waren we bij familie die ook waren achtergebleven in Oost-Duitsland. De muur is weg, maar zij waren hier niet euforisch over. Ze hadden nooit gemerkt dat er een muur was. Ze konden nu alles kopen wat ze wilden, maar toch was het er niet uitsluitend beter op geworden. Ik denk dat ik ze wel begrijp.

Soms als ik folders uit de bus haal, moet ik nog wel eens aan Omichen denken. Ik zie mensen chagrijnig door de supermarkt lopen, omdat ze boodschappen moeten doen of iets niet kunnen vinden. Ik zet dan altijd even haar bril op en loop naar het schap hagelslag: er is nu ook K3-hagelslag met funny's . . .